

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก (Committee on World Food Security: CFS) ครั้งที่ 43 ระหว่างวันที่ 17-21 ตุลาคม 2559 ณ สำนักงานใหญ่ FAO กรุงโรม ประเทศอิตาลี

1. ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยสมาชิกจาก 116 ประเทศ โดยมีประเทศที่มีใช้สมาชิก 8 ประเทศ ผู้แทนจากองค์การสหประชาชาติ 10 หน่วยงาน องค์การประชาสังคม 123 หน่วยงาน องค์การวิจัยด้านการเกษตรระหว่างประเทศ 2 หน่วยงาน สถาบันทางการเงินระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ 2 หน่วยงาน องค์การภาคเอกชน 84 หน่วยงาน และผู้สังเกตการณ์ 44 คน

2. ผลการประชุม สรุปได้ ดังนี้

2.1 Sustainable Agricultural Development for Food Security and Nutrition: What Roles for Livestock?

คณะกรรมการฯ ได้หารือเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษาเรื่องบทบาทของภาคปศุสัตว์ต่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูง (High Level Panels of Experts: HLPE) ที่ได้วิเคราะห์ศักยภาพของภาคปศุสัตว์ในการตอบสนองต่อความมั่นคงอาหารในอนาคต เนื่องจากภาคปศุสัตว์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาระบบอาหาร และเป็นแหล่งอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ตลอดจนเป็นกลไกขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระบบอาหารทั่วโลก นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังได้รับรองข้อเสนอแนะในการดำเนินการ 12 ข้อ ได้แก่ (1) ส่งเสริมความเชื่อมโยงเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (2) แก้ไขปัญหาด้านโภชนาการ ความปลอดภัยของอาหาร และสภาพของการทำงานและการบริการ (3) ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและให้อำนาจแก่สตรี (4) ส่งเสริมการเพิ่มบทบาทของเยาวชน (5) ปกป้องสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (6) เสริมสร้างความยืดหยุ่นต่อความเสี่ยงและความผันผวน (7) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านนวัตกรรม การวิจัย การพัฒนา และแก้ไขปัญหาด้านข้อมูล (8) ปรับปรุงสุขภาพและสวัสดิภาพของสัตว์ (9) ให้ความตระหนักถึง/คุ้มครอง และสนับสนุนระบบการเลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (10) ส่งเสริมและสนับสนุนระบบทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์เชิงการพาณิชย์อย่างยั่งยืน (11) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสาน (12) ส่งเสริมระบบปศุสัตว์แบบเข้มข้นอย่างยั่งยืน

ผู้แทนไทย ได้กล่าวถ้อยแถลงเพื่อสนับสนุนข้อเสนอแนะของ CFS ในการดำเนินการข้างต้น และได้เสนอให้ที่ประชุมทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งทรงมีพระราชดำริในเรื่องแหล่งอาหารโปรตีนของคนไทยมาช้านาน โดยได้ทรงนำโคนมเข้ามาในประเทศไทยเมื่อ 70 ปีที่แล้ว ตลอดจนยังได้พระราชทานส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงแหล่งอาหารโปรตีนที่หลากหลาย เช่น ปลา นิล สุกร ไก่ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่การดำเนินงานของไทยในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การดำเนินงานเรื่องเชื้อดื้อยาในสัตว์ และการดำเนินงานร่วมกับ FAO/RAP ในการจัดตั้งห้องปฏิบัติการเพื่อหาวิธีตรวจเชื้อดื้อยา เป็นต้น

เอกสารประกอบ

- CFS 2016/43/2: Proposed Draft Recommendations on Sustainable Agricultural Development for Food Security and Nutrition, including the Role of Livestock
- CFS 2016/43/2: (ร่าง) ข้อเสนอแนะต่อเรื่อง การพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืนเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ รวมถึงบทบาทของภาคปศุสัตว์ (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
- CFS 2016/43/3: Summary and Recommendations of the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition (HLPE) Report on Sustainable Agricultural Development for Food Security and Nutrition: What Roles for Livestock?
- CFS 2016/43/3: บทสรุปและข้อเสนอแนะของคณะผู้เชี่ยวชาญระดับสูงว่าด้วยความมั่นคงอาหารและโภชนาการ จากรายงาน เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืนเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ รวมถึงบทบาทของภาคปศุสัตว์ (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

2.2 Connecting Smallholders to Markets: Policy Recommendations

คณะกรรมการฯ รับรองเอกสารเรื่อง “การเชื่อมโยงเกษตรกรรายย่อยเข้าสู่ตลาด” ซึ่งให้ความสำคัญกับการปรับปรุงระบบข้อมูลสถิติอย่างครอบคลุมและเข้าถึงง่าย สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยแก่เกษตรกรรายย่อยในการเข้าสู่ตลาด สนับสนุนกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านราคาและตลาดที่โปร่งใส/ทันต่อเหตุการณ์ ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มการลงทุนในนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/ภัยธรรมชาติ/วิกฤตราคาสินค้า เป็นต้น โดยคณะกรรมการฯ สนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนเผยแพร่ข้อเสนอแนะดังกล่าว พร้อมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์/นโยบาย/และแผนงานตามความสมัครใจ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีมติให้นำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเหล่านี้เสนอต่อคณะผู้บริหารของ FAO และสมาชิกสหประชาชาติ เพื่อพิจารณารับรองและเผยแพร่สู่องค์กรในสังกัดของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการแปลข้อเสนอแนะดังกล่าวในหลายภาษา เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้แทนไทย ได้กล่าวถ้อยแถลงเพื่อสนับสนุนข้อเสนอแนะของ CFS ในการดำเนินการข้างต้น และได้เสนอให้ที่ประชุมทราบว่า ไทยใช้นโยบายหลายมิติในการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย โดยได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่น/เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงให้เกษตรกรรายย่อย เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยมีความพร้อมเข้าสู่กลไกตลาด พร้อมทั้งได้ยกตัวอย่างการดำเนินงานของไทยที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะดังกล่าว ได้แก่ การดำเนินงานเรื่อง Agri Map และการจัดงานตลาดดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงเกษตรกรรายย่อยเข้าสู่ตลาดสมัยใหม่ เป็นต้น

เอกสารประกอบ

- CFS 2016/43/5: Connecting Smallholders to Markets-recommendations

- CFS 2016/43/5: ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เรื่อง การเชื่อมโยงเกษตรกรรายย่อยกับตลาด (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

2.3 ความก้าวหน้าของกิจกรรมและการดำเนินงานของ CFS ที่สำคัญ

2.3.1 CFS Engagement in Advancing 2030 Agenda for Sustainable Development

คณะกรรมการฯ รับรองเอกสาร “การมีส่วนร่วมของ CFS ในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030” ซึ่งกล่าวถึงแนวทางในการดำเนินงานของ CFS เพื่อสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกสามารถดำเนินการ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยคณะกรรมการฯ เสนอให้ CFS เข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมเชิงนโยบายระดับสูง (High-Level Political Forum: HLPF) ในการพิจารณาและทบทวน ดำเนินการตามเป้าหมาย SDGs ในเชิงลึก และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมกับการประชุมสมัชชาสหประชาชาติและการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่การดำเนินการของ CFS ต่อเป้าหมาย SDGs

2.3.2 Monitoring the Implementation of CFS Decision and Recommendations

คณะกรรมการฯ ยินดีกับการจัดกิจกรรมเรื่อง Voluntary Guideline on Responsible Governance of Tenure (VGGT) ของ CFS ที่จัดขึ้นเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้ เอกสาร VGGT ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการนำเอกสารดังกล่าวไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ส่งผลให้มีการสร้างมาตรฐาน ของตัวชี้วัดในหลายๆ ประเทศ ทั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางปฏิบัติที่ดีในการนำ VGGT ไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ การเพิ่ม อำนาจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกัน การจัดหาเวทีหารือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การนำเอกสาร VGGT เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายของประเทศ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม พบว่ามีอุปสรรคในการประยุกต์ใช้เอกสาร VGGT ได้แก่ ความยากลำบากในการค้นหาผู้แทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบถ้วน และการขาดความรู้ความเข้าใจ VGGT ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชน

2.3.3 CFS Engagement in Advancing Nutrition

คณะกรรมการฯ รับรองเอกสาร เรื่อง “การมีส่วนร่วมของ CFS ในการสร้างความคืบหน้า ด้านโภชนาการ” ที่เสนอเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานของ CFS ในการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อต่อสู้กับภาวะทุพโภชนาการในทุกรูปแบบ โดยคณะกรรมการฯ ขอให้คณะทำงาน Open-Ended Working Group (OEWG) ว่าด้วยโภชนาการ การจัดทำร่างรายงานเกี่ยวกับระบบอาหารและโภชนาการสำหรับกรอบวิสัยทัศน์ในเวทีผู้เชี่ยวชาญ ระดับสูงว่าด้วยความมั่นคงอาหารและโภชนาการ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการดำเนินการของ CFS และให้มีการรับรองในการประชุม CFS ครั้งที่ 44

2.3.4 Muti-Year Programme of Work

คณะกรรมการฯ รับทราบผลการดำเนินงานของ OEWG เรื่อง “ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ของ OEWG ในการจัดทำแผนการดำเนินการของ CFS ระหว่างปี 2561-2562” และขอให้ HLPE ดำเนินการศึกษา เรื่อง “การเป็นหุ้นส่วนในการระดมทุนและปรับปรุงความมั่นคงอาหารและโภชนาการภายใต้กรอบวาระการพัฒนา

ที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030” และรายงานในการประชุม CFS ครั้งที่ 45 รวมทั้งจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นท้าทายที่สำคัญต่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการของ CFS

2.3.5 Forum on Urbanization, Rural Transformation and Implications for Food Security and Nutrition

คณะกรรมการฯ รับทราบเอกสาร “การขยายตัวของสังคมเมือง การเปลี่ยนแปลงของชนบท และผลกระทบต่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ: ประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องได้รับความสนใจทางนโยบายและบทบาทของ CFS” ประกอบด้วย การเข้าถึงอาหาร การขาดความหลากหลายของอาหาร รูปแบบการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ความยากจน การอพยพย้ายถิ่น การเอารัดเอาเปรียบ ความเท่าเทียมทางเพศ นวัตกรรม ระบบข้อมูล สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ทรัพยากรธรรมชาติและที่ดิน เป็นต้น

2.3.6 The Global Strategic Framework for Food Security and Nutrition

คณะกรรมการฯ รับรองเอกสาร “กรอบยุทธศาสตร์ความมั่นคงอาหารและโภชนาการของโลก ฉบับที่ 5” ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องน้ำเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ที่ได้มีการรับรองแล้วในการประชุม CFS ครั้งที่ 42 และรับทราบข้อมูลสถิติด้านความมั่นคงอาหารจากรายงาน State of World Food Security (SOFI) ประจำปี 2558 พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกนำเอกสารข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากเอกสาร GSF ฉบับที่ 5 ไปประยุกต์ใช้โดยสมัครใจ

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3 พฤศจิกายน 2559